

Detaljplan för Henriksdalsbacken, del av fastigheten Sicklaön 37:11

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar följande.

Kommunfullmäktige beslutar att anta detaljplan för Henriksdalsbacken, del av fastigheten Sicklaön 37:11.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 16 februari 2026, § 21, att återremittera ärendet genom en så kallad minoritetsåterremiss i syfte att den östra delen av bebyggelsen ska utgå. Bestämmelserna för minoritetsåterremiss i fullmäktige regleras i kommunallagen, 5 kap. 50 §.

I detaljplaneprocessen har en avvägning gjorts mellan behovet av att tillskapa mer bebyggelse för bostäder och verksamheter i området gentemot bevarande av naturmark. Den sammanvägda bedömningen är att den föreslagna bebyggelsen inte innebär en betydande påverkan på värden för naturmiljö, spridningssamband, artskydd, rekreation eller kulturmiljö. Den östra delen av bebyggelsen (kvarter 1-3) föreslås därför fortsatt utgöra kvarterersmark för ny bebyggelse i detaljplanen.

Detaljplaneförslaget för Henriksdalsbacken, del av fastigheten Sicklaön 37:11, har färdigställts inför antagande av kommunfullmäktige. Detaljplaneförslaget ingår i stadsbyggnadsprojektet Henriksdal, etapp 1.

Detaljplanen syftar till att möjliggöra ny bebyggelse, i form av bostäder, verksamheter och en förskola i anslutning till befintlig bebyggelsemiljö på Henriksdalsberget samt bekräfta befintligt reningsverk under mark. Detaljplanen syftar även till att skapa förutsättningar för ett tryggt och levande gaturum med stärkta kopplingar till det befintliga skogsområdet Trolldalen samt att ta till vara, koppla ihop och förstärka de rekreativa värden som finns idag samt tillföra nya.

Detaljplanen syftar vidare till att säkerställa att den nya bebyggelsen underordnar sig befintlig bebyggelse på Henriksdalsberget, stads- och landskapsbilden, platsens naturvärden samt att minimera negativ inverkan på riksintresse för kulturmiljövården – Stockholms farled och inlopp.

Detaljplanen är förenlig med översiktsplanen och uppfyller i hög grad de mål som fastslagits i start-PM bortsett från att antalet bostäder minskat med cirka 50 bostäder för att

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL Kommunfullmäktige

möjliggöra vändlinga för busstrafiken vid Katarina Taikons torg. Detaljplanen bidrar även till att uppfylla Nacka kommuns bostadsmål och arbetsplatsmål.

Kommunens bedömning är att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Ett förnyat undersökningssamråd med länsstyrelsen har genomförts i granskningen av detaljplanen. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning. En miljöbedömning enligt miljöbalken behöver därför inte göras för detaljplanen.

Detaljplanen innebär en förtätad struktur med möjlighet till bättre kopplingar ut mot naturen och mer befolkade stråk vilket är positivt utifrån trygghetsaspekter. Detaljplanen är en del av ett större stadsbyggnadsprojekt som har ambitionen att möjliggöra en energieffektiv bebyggelse med låg klimatpåverkan som kan byggas i enlighet med cirkulära principer.

Handlingar i ärendet

Protokollsutdrag från kommunstyrelsen den 2 mars 2026 § 43

Tjänsteskrivelse daterad den 24 februari 2026

Bilaga 1 Protokollsutdrag miljö- och stadsbyggnadsnämnden, 2025-10-15

Bilaga 2 Plankarta

Bilaga 3 Planbeskrivning

Bilaga 4 Granskningsutlåtande

Till tjänsteskrivelse bifogas karta över området, översikt över kommunala beslut

Yrkanden

Helena Westerling (S) yrkar, med instämmande av Tomas Ottosson (V), i första hand på återremiss av ärendet i syfte att den östra delen av bebyggelsen ska utgå, och yrkar i andra hand avslag på kommunstyrelsens förslag. Lars Alexandersson (SD) yrkar bifall till Helena Westerlings (S) återremissyrkande.

Johan Krogh (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag. I detta yrkande instämmer Monica Brohede Tellström (L), Karin Teljstedt (KD), Desha Svenneborg (MP), Peter Zethraeus (M) och Mats Gerdau (M).

Lina Olsson (NL) yrkar, med instämmande av Mikael Carlsson (NL), i första hand på återremiss av ärendet med syfte att arbeta om planen och minska bebyggelsen med ett kvarter och yrkar i andra hand avslag på kommunstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns fyra förslag till beslut: Johan Kroghs bifallsyrkande, Helena Westerlings yrkande om återremiss, Lina Olssons yrkande om återremiss och avslag på kommunstyrelsens förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL Kommunfullmäktige

Ordföranden ställer först återremissyrkandena mot avslag, och finner att ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde.

Därefter ställer ordföranden kommunstyrelsens förslag mot avslag och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Reservationer

Helena Westerling reserverar sig mot beslutet för Socialdemokraterna.

Vi kan nu tyvärr konstatera att det inte finns någon återvändo för att få till någon ändring av denna detaljplan. Socialdemokraterna gjorde dock ett sista försök under kommunfullmäktige och yrkade i första hand på återremiss av ärendet i syfte att den östra delen av bebyggelsen ska utgå, och i andra hand avslag.

Socialdemokraterna anser att skogen Trolldalen inte ska bebyggas. Det är viktigt med närhet till natur när Nacka växer, och skogen Trolldalen är en viktig del i att försäkra detta. Eftersom delar av Ryssbergen kommer att tas i anspråk för byggnation anser vi att resterande del som binder samman det naturområdet med skogen Trolldalen ska bevaras och finnas för såväl människor, flora och fauna. 1.650 inkomna yttranden under samrådet visar också på ett stort engagemang och betydelse i frågan. Under granskningen inkom ytterligare 300 yttranden, där övervägande delen från såväl privatpersoner som föreningar vidhöll att Trolldalen inte ska bebyggas.

Vidare anser vi att med hänsyn till den stora utbyggnad som skett - och fortfarande sker - på Västra Sicklaön, så behöver trafik-, kommunikations- och tillgänglighetsfrågor lösas. Ett fortsatt bostadsbyggande är viktigt, men det måste ske i samklang med annan bebyggelse så vi får en levande kommun.

Konstantinos Irina, Lina Olsson och Mikael Carlsson reserverar sig mot beslutet för Nackalistan.

Under hela den tid som detaljplanen pågått så har Nackalistan tagit ställning mot exploatering av Trolldalen, grönområdet i planområdets östra del. Detta främst pga grönområdets höga naturvärden med över 50 naturvårdsarter, runt 150 naturvärdesträd och skogens roll som spridningskorridor mellan Nackareservatet, Djurgården och Nyckelviken. Bland inkomna synpunkter märks också många remissvar från föreningar på Södermalm, Djurgården och Sjöstaden som har förstått Trolldalens roll i ett större sammanhang. Därtill pga naturrekreative värden där denna närskog nyttjas av boende från Henriksdalsringen, Finnboda och hela västra Sicklaön., men även av andra orsaker t ex klimat, kulturmiljö, och trafik vilket även avspeglades i de ca 1650 inkomna mestadels negativa remissvaren ifrån samrådet, vars höga antal troligen är ett nytt rekord i sig.

Redan när beslutet att ställa ut planen på samråd togs i nämnden i januari 2022 ställde sig Nackalistan bakom Vänsterpartiets återremissyrkande att låta den östra delen (Trolldalen) utgå ur detaljplanen, men att låta den västra delen (mellan huvudgatan och de befintliga husen) kvarstå. Korrigeringarna i östra delen av detaljplanen, alltså i Trolldalen, är minimala. Fortfarande ska den mest tillgängliga och mest bostadsnära delen av skogen exploateras. Större delen av kvarvarande natur har förvisso höga naturvärden men eftersom Trolldalen ligger på ett berg består större delen av kvarvarande natur av klippor, branter

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL Kommunfullmäktige

och stup. En endast åtta hektar stor skog minskas ytterligare med 1 hektar trots de 1650 remissvaren under samrådet, de 330 remissvaren under granskningen och 3120 underskrifter i en nyligen genomförd namninsamling.

Långsiktigt kommer detta att erodera samrådets syfte och Henriksdals- och Finnbodabornas förtroende i politiken som i sig kan leda till allmänt missnöje och lägre valdeltagande. För den västra delen av detaljplanen har förbättringar gjorts sedan samrådet, bl a ett större plats för bussar på Katarina Taikons torg. Regionens krav på ytor och separation mellan hållplatserna har dock inte tillgodosetts. Man har inte heller hört sammat att den skyddade skolvägen i gångtunnlar mellan Henriksdalsringen och Vilans skola behålls. Barnen kommer enligt detaljplanen att behöva korsa två bilvägar: Henriksdalsringen där trafiken förväntas öka med 10% och Henriksdalsbacken där trafiken förväntas öka till 3 700 fordon per dag, dessutom med tunga transporter som t o m kan innehålla farligt gods.

I december 2025 presenterades också en ny inriktning för stadsbyggnadsprojekten på västra Sicklaön inklusive nödvändiga åtgärder mot trafikköerna på Kvarnholmsvägen. Enligt den nya inriktningen ska 4 120 nya bostäder byggas och 1 400 arbetsplatser skapas i Henriksdal, Saltsjöqvarn, Finnboda, Finnberget och Kvarnholmen. Det betyder att befolkningen i dessa nyckelkodsområden kommer att öka från dagens runt 11 000 invånare till minst 18 000 invånare. Det innebär för det första att man accepterar en rejäl trafikökning och för det andra att den minskade naturytan i Trolldalen ska räcka till för ännu fler personer. Förvisso skapas ett parkliknande landskap mellan Finnberget och Kvarnholmen, men samtidigt kommer den tillfälliga parken Finnboda äng att bebyggas.

Tomas Ottosson reserverar sig mot beslutet för Vänsterpartiet.

Svaret på återremissen ger ingen ny information som ändrar vårt ställningstagande i att inte vilja bebygga Trolldalens skogen.

Förslaget till detaljplan innebär att ett antal bostadshus kommer att byggas på Henriksdalsbackens östra sida och därmed göra intrång i Trolldalen. Tillsammans med andra planer i områdets norra del kommer detta leda till en rejäl förminskning av grönområdet med allvarliga konsekvenser för områdets natur- och rekreationsvärden. Där finns rödlistade arter, och området har även en viktig funktion som spridningskorridor för olika arter. Området har också en viktig funktion för många av de boende i omgivningen, som använder det för rekreation.

Trots att den efter samrådet och granskningen nu omarbetade planen helt klart har förbättrats i många avseenden, så kan vi i Vänsterpartiet inte acceptera förslaget. Områdets betydelse för de kringboende blir också mycket tydligt av de rekordmånga kritiska synpunkter som inkommit, både under samrådet och granskningen avseende detaljplanen.

Vi har i tidigare skeden av planarbetet yrkat på att planen ska återremitteras. Vi står fast vid våra synpunkter om att exploateringen inte får göra intrång i Trolldalen. Därför yrkade vi

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL Kommunfullmäktige

även denna gång på återremiss för att omarbета detaljplanen, så att all föreslagen bebyggelse på Henriksdalsbackens östra sida, in mot Trolldalens kogen, skulle tas bort.

Vi har inget emot att det byggs på den västra sidan eller på Henriksdalsbergets slänter – det skulle innebära att många behövliga bostäder tillkom samtidigt som nuvarande bostadsområde bands samman med sin omgivning. Viktigt vore då också att där skapa utrymme för verksamheter, eftersom en blandad stad är positiv ur många aspekter. Men innan området kan byggas ut måste trafiksituationen först få en lösning.

I och med att bostäderna på Henriksdalberget ombildats till bostadsrätter borde dessutom de tillkommande bostäderna i området istället bli hyresbostäder med rimliga hyresnivåer.

Protokollsanteckningar

Peter Zethraeus låter anteckna följande för Moderaterna.

Det finns många bra aspekter med detaljplanen för Henriksdalsbacken, ekonomiskt, miljömässigt och socialt. Projektet bidrar positivt ekonomiskt till kommunen, vilket innebär att vi kan investera i idrott, infrastruktur och Nacka utan att belåna framtida generationer. Att bygga centralt nära kommunikationer, där existerande vägnät och kollektivtrafik finns är klimatsmart. Här genomförs dessutom en klimatsmart markanvisning, ett stort och viktigt steg för ett mer hållbart byggande i Nacka och i Sverige. Byggnationen ger också ökat underlag för bland annat mer service, restauranger, bussar och liv som bidrar till att skapa levande bostadskvarter. Mer människor och rörelse bidrar också till ökad trygghet på platsen.

Detaljplanen har förändrats en hel del under planarbetets gång, inte minst har bebyggelsen anpassats för att kunna spara så mycket natur som möjligt, och för att öka mellanrummen av natur mellan huskropparna så att Trolldalen fortsätter vara lättillgänglig för rekreation. En liten del av naturmarken behöver tas i anspråk, men 90% av Trolldalen bevaras. Vi tycker att det är en rimlig avvägning och ställer oss därför positiva till planen.

Nackalistan har tyvärr spridit oro under lång tid genom att tala om skövling av Trolldalen. Samma dag som vi behandlade det här ärendet publicerade de en artikel i NVP där de hävdade att ”maximal exploatering” stod mot att respektera naturen. I verkligheten yrkade de att endast ett av fem planerade kvarter skulle tas bort. Nackalistan vill alltså ha ”maximal exploatering” minus ett kvarter. Ett ganska ohederligt sätt att föra seriös politisk debatt på.

Monica Brohede Tellström låter anteckna följande för Liberalerna.

Liberalerna tycker att väldigt stora förbättringar av detaljplanen har skett under planprocessens gång och vi har arbetat in många av synpunkterna som kommit in under samrådet. Sammantaget kommer detta bli ett trevligt bostadsområde. Denna byggnation bidrar även till att vi kan investera i gång- och cykelbron mellan Henriksdal och Sickla, och det är en fråga som Liberalerna har arbetat flitigt för i många år.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunfullmäktige

Karin Teljstedt låter anteckna följande för Kristdemokraterna.

Planen för Henriksdalsbacken genererar många fördelar. Ekonomi för många viktiga investeringar, hem för fler i ett centralt attraktivt kollektivtrafknära område, klimatsmart byggande och goda möjligheter till ett bättre serviceunderlag vilket skapar ett mer levande område. Under processen har planen justerats för att skydda naturen, och stora delar av Trolldalen bevaras. Att skydda natur är extra viktigt när det är högt tryck på att bebygga, som det är i Nacka.

Vi Kristdemokrater bedömer att detta är en rimlig balans och stödjer därför planen.

Lars Alexandersson låter anteckna följande för Sverigedemokraterna.

Protokollsanteckning redovisas i bilaga 1 till protokollet.

Desha Svenneborg låter anteckna följande för Miljöpartiet.

Sedan de första bombastiska förslagen på exploatering där i stort sett hela Trolldalen skulle exploateras, har det nu landat på en nivå som vi i Miljöpartiet tycker är acceptabel och en detaljplan vi står bakom. Bostadsförsörjning är både ett kommunalt ansvar och ett angeläget allmänt intresse och med Henriksdals närhet till Stockholms innerstad väger bostadsintresset tungt. Vi välkomnar också anvisning med tomträtt till förmån för hyresrätter här då det bidrar till en blandad bebyggelse i området. Vi vill även lyfta det positiva att ett av kvarteren anvisats med klimatprofil i enlighet med Miljöpartiets gröna avtal med den styrande minoriteten.

Miljöpartiets linje sedan 2016 har varit att bebyggelsen runt Trolldalen kan accepteras, men att skogen måste vara kvar. Vi hade gärna börjat med en annan etapp i hela planprogrammet, men så blev inte dåtidens beslut och vi har fortsatt då mot samma mål genom åren: skydda skogen.

Idag är det bara bebyggelsen kring Henriksdalsbacken som är aktuell och genom en överenskommelse mellan Miljöpartiet och den styrande majoriteten pågår också en utredning med utgångspunkt att ge den kvarvarande delen av Trolldalen en formellt skyddad status i form av biotopskydd, samtidigt som den norra sidan efter krav från oss förblir orörd. När Nackalistan raljerar över att man måste vara gasell för att ha glädje av den norra sidan så står vi på naturens sida och har på så vis stoppat att kvarter sprängs in i det höga berget längs Kvarnholmsvägen, där naturen till stora delar är orörd och med höga värden.

En del av intäkterna här anser vi i Miljöpartiet ska användas till att finansiera den gång- och cykelbro för att knyta ihop hela området med Sickla som närcentrum, stadskärna och inte minst kollektivtrafikpunkt. Läget motiverar också låga parkeringstal och att vi styr mot hållbar mobilitet. Idag är det alltför många nya områden där parkeringsbehovet vida överskattats och parkeringsplatser står tomma. Att arbeta med ekologisk kompensation i

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunfullmäktige

närområdet är en annan del av avtalet och är något vi lyft särskilt denna mandatperiod och har varit en viktig aspekt för oss att få med även här.

Nackalistan oförankrade "kompromiss" om att undanta ett kvarter ger vi inte mycket för. Förslag förankras i dialog, samtal och samförstånd, inte med ett mejl dryga timmen innan fullmäktige. Det hade också legat nära till hands att tro - givet det extremt höga tonläget kring nyckelbiotoper och felaktiga påståenden om "skövling av hundratals träd" - att de i skarpt "kompromissläge" isåfall skulle stå upp för just naturen. Vi kan konstatera att så inte var fallet.

Miljöpartiets vision är ett Nacka som växer och välkomnar alla, där vi bygger blandat, skyddar natur över hela kommunen och möjliggör för människor att leva ett hållbart liv med bra kommunikationer och nära sammanhang med service och föreningsliv inom max en kvarts promenad eller cykeltur, utan att vara beroende av egen bil. I den här planen finns möjlighet att få precis det.

- - - - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Bilaga 2 till protokoll KF 2026-03-16 § 58

Detaljplan för Henriksdalsbacken, del av fastigheten Sicklaön 37:11 (Dnr. KFKS 2019-00416)

Lars Alexandersson låter anteckna följande:

Sverigedemokraterna motsätter sig exploatering av Henriksdalsbacken östra sida utifrån vår politik som förklaras nedan.

- Vi vill inte genomföra förtätningar av bostäder och lokaler som medför att befintliga boende får det sämre. Undantag måste göras för de områden som ligger i anslutning till tunnelbanans stationer (Sickla, Järla och Nacka Forum), här måste naturligtvis förtätning ske i enlighet med Tunnelbaneavtalet.

Området öster om Henriksdal har ingen koppling till tunnelbanan utifrån tunnelbanans planerade sträckning (notera att det funnits planer på stationer vid Henriksdal och Finnberget).

- Trafiksituationen på Kvarnholmsvägen är i rusningstrafik mycket ansträngd och ytterligare bebyggelse förvärrar situationen. Vi utgår från att nya invånare kommer att vilja äga sin bil i samma utsträckning som övriga nackabor dvs 0,7 bilar per lägenhet (2: a och uppåt). En förtätning riskerar således att förvärra trafiksituationen.

Det finns dock f.d. industritomter bl.a. vid Gäddviken som är lämpliga för bebyggelse, en exploatering av dessa bör dock ske först efter beslut om byggnation av Östlig förbindelse.

- Exploatering av östra sidan på Henriksdalsbacken motiveras i princip av att kommunen kan sälja mark (Trolldalen ägs av Nacka kommun) och på så vis få ett överskott om 192 Mkr att använda till andra ändamål.

Problemet med resonemanget om att tjäna 192 Mkr är att dessa pengar riskerar försvinna i andra dåligt skötta projekt. Nacka kommun har erkänt stora problem med projektstyrning av investeringsprojekt. Man jobbar aktivt med förbättringar avseende projektstyrning men själva rotproblematiken kvarstår:

- Kommunen driver för många projekt samtidigt, vilket reducerar fokus på enskilda projekt med ständiga kostnadsöverdrag som följd.
- De övergripande portföljhanteringen och kalkyleringen av helheten "Nacka stad" var bristfällig vilket medfört omplanering med tillhörande förgäveskostnader.
- Det ekonomiska ansvaret i förnyelseprojekt har varit svagt vilket lett fram till att en kalkylerad självfinansiering om 90 % nu är nere i 55 % (estimerat resultat till projektslut).

Slutsatsen för oss Sverigedemokrater är att om vi bygger på östra sidan av Henriksdalsbacken, vilket dessutom av många upplevs som en negativ förtätning, så kommer de pengar vi tjänar att försvinna i en för omfattande och bristfälligt skött exploateringsverksamhet.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

PROTOKOLLSBILAGA I
Kommunfullmäktige
2026-03-16

Östra sidan av Henriksdalsbacken ligger i Trolldalen, ett naturskönt och orört område. För att exploatering av detta område ska medges, av ekonomiska skäl, krävs stort förtroende för att kommunen kan hantera överskottet på godtagbart sätt. Tyvärr saknas detta förtroende.

Baserat på ovanstående resonemang så avvisar Sverigedemokraterna en exploatering av östra sidan av Henriksdalsbacken.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande